

**«Педагогічна взаємодія класного керівника та учнівського колективу
в розвитку самоврядування»**

Класне керівництво – справа складна. Класний керівник виконує дуже важливі й відповідальні завдання. Він організатор виховної роботи в групі і наставник учнів, організовує і виховує учнівський колектив, об'єднує виховні зусилля викладачів, батьків і громадськості. Створення і згуртування учнівських колективів – найважливіше завдання педагогів, і насамперед класних керівників.

Будь-який класний керівник, що виступає в ролі організатора учнівського самоврядування, має сам збагнути всі тонкощі й деталі організаційної роботи, тому що тільки при цьому він може керувати й окремими активістами, й органами колективу.

Зрештою, уся робота учнів в органах самоврядування має бути ланцюгом вправ, що безперервно укладаються у самостійному й ініціативному вирішенні життєвих проблем своєї групи.

На першій стадії самоврядування класними керівниками слід докладно і точно інструктувати учнів, контролювати кожен крок їхньої пропрактичної діяльності, вчасно підказувати правильні рішення. Потім завдання стають конкретнішими й лаконічними, містять тільки тему, основний настрій. Вимоги класного керівника завжди мають відповідати реальним силам і здібностям учнів.

Головним завданням класного керівника є:

- методично вірно готує учнів до самоврядування, співпрацює з ними, розвиває і передає організаторський досвід;

- визначає разом з учнями систему і структуру органів самоврядування;
- розробляє спільно із членами колективу завдання, функції, права, обов'язки і міру відповідальності кожного за доручену справу;
- включає в систему самоврядування всіх членів колективу;
- узгоджує зміст роботи органів учнівського самоврядування з роботою учнівських об'єднань за інтересами;
- налагоджує тісну взаємодію органів самоврядування з батьківським комітетом;
- надає повсякденну допомогу;
- сприяє розвитку гуманності, створенню атмосфери взаємодопомоги, відвертості, щирості, милосердя, добра, чуйності і людяності.

На другій стадії класні керівники обмежуються тим, що дають саме завдання і не втручаються у процес виконання. Тільки після його виконання контролюють роботу учнівського колективу.

На третій, вищій стадії самоврядування, завдання класного керівника полягають у включенні окремих відпрацьованих дій у систему діяльності групи в цілому. Таким чином доручається виконання цілого ряду робіт (проведення КТС, «Вогника», трудового десанту тощо), де потрібно, дивлячись на умови, самостійно діяти. Так формується в учнів самостійне орієнтування в умовах роботи й уміння правильно вибрати потрібні засоби і прийоми для вирішення завдань, що виникають.

Надання самостійності учнівському колективі не означає зниження спрямовуючої ролі педагогів, навпаки, від них вимагається гнучкіше й тактовніше керівництво. Ініціатива, самодіяльність та активність не виникають самовпливом. Вони народжуються й розвиваються головним

чином у процесі добре організованої спільної діяльності, у боротьбі за досягненням спільної мети.

Практика показує, що тільки в колективі і з його допомогою можна виховати й розвинути в учнівської молоді почуття відповідальності за доручену справу, колективізм, товариську взаємодопомогу та інші цінні якості. Неможливо виховати колективіста поза колективом, поза колективними відносинами та переживаннями.